

Metodebilag: Effekten af Social Færdighedstræning

december 2025

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af

Social- og Boligstyrelsen

Lerchesgade 35, 5

5000 Odense C

Tlf: 72 42 37 00

E-mail: info@sbst.dk

www.sbst.dk

Udgivet 5. december 2025

Download eller se rapporten på

www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Indhold

Indhold	3
Konstruktion af kontrolgruppen	4
Udvælgelse af kontrolgruppen	4
Matching	4
Matching af indsats- og kontrolgruppe	4
Matching metode	4
Matching parametre	5
Begrænsning ved matching metoden	5
Estimering af effekter	9

Konstruktion af kontrolgruppen

Estimeringen af effekterne er baseret på borgere, som har deltaget i Social Færdighedstræning i perioden 2018 til 2020 og en registerbaseret kontrolgruppe. Kontrolgruppen er en gruppe af mennesker, som ligner deltagerne i SFT på en lang række karakteristika.

Udvælgelse af kontrolgruppen

Kontrolgruppen er konstrueret fra en gruppe af mennesker, som i forbindelse med kontakt med enten et psykisk eller somatisk hospital har modtaget en aktions- eller bidiagnose inden for diagnoserne autisme, udviklingshæmning, erhvervet hjerneskade, moderate psykiske lidelser og/eller svære psykiske lidelser. Diagnosekoderne fremgår af Tabel 1.

For mennesker med "moderate psykiske lidelser" og/eller "svære psykiske lidelser" er der afgrænset fem år tilbage i tid. Dette betyder, at hvis en person senest har været i kontakt med et somatisk eller psykiatrisk sygehus i 2013, vil personen indgå i populationen til kontrolgruppen i år 2018.

Matching

Matching af indsats- og kontrolgruppe

For at kunne vurdere effekten af Social Færdighedstræning er indsatsgruppen matchet med en kontrolgruppe ud fra en række baggrundsoplysninger. Kontrolgruppen er som beskrevet borgere, der er diagnosticeret med enten autisme, udviklingshæmning, erhvervet hjerneskade, moderate psykiske lidelser og/eller svære psykiske lidelser.

Matching er foretaget på data fra året før indsatsgruppen påbegynder indsatsen. Dette sikrer, at selve indsatsen ikke har haft indflydelse på de variabler, der indgår i matchingen. De anvendte variabler i matchingen fremgår af Tabel 1.

Matching metode

Til matchingen anvendes *nearest neighbor*-metoden. *Propensity-scoren* er estimeret ved en *probit*-model og kan defineres som sandsynligheden for at modtage Social Færdighedstræning betinget på observerbare karakteristika. Hver deltager kan matches med op til 10 "naboer" (kontrolpersoner med mest sammenlignelige *propensity scores*) med tilbagelægning (dvs. at samme kontrolperson kan benyttes flere gange).

Der anvendes desuden *common support* for at sikre overlap i karakteristika mellem indsatsgruppen og kontrolgruppen.

Metoden har to hovedformål:

- 1) At skabe sammenlignelighed mellem indsatsgruppen og kontrolgruppen, så eventuelle forskelle i resultater kan tilskrives indsatsen frem for forskelle i udgangspunkt.
- 2) At reducere bias fra observerbare forskelle mellem grupperne.

Matching parametre

Kontrolgruppen er matchet med indsatsgruppen på en række observerbare parametre. Parametrene er udvalgt ud fra en vurdering af hvilke faktorer, der er mest relevante for at konstruere en kontrolgruppe, der ligner indsatsgruppen mest muligt. Der er på denne baggrund matchet på gængse baggrundskarakteristika samt karakteristika, der forventes at have betydning for deltagelse i Social Færdighedstræning jf. Tabel 1.

De udvalgte matching-parametre er målt enten som en status ultimo året inden påbegyndelse af Social Færdighedstræning eller for hele kalenderåret inden påbegyndelse af Social Færdighedstræning.

Af Tabel 2 fremgår en *t-test* af alle karakteristika både før og efter matching. Efter matchingen ses der en statistisk signifikant forskel på indsatsgruppen og kontrolgruppen i antallet af individer, som har en svær psykisk lidelse. Der kontrolleres derfor i regressionerne i den Socialøkonomiske Investeringsmodel for svære psykiske lidelser.

Begrænsning ved matching metoden

En begrænsning ved *propensity score matching* er, at det kun er muligt at tage højde for observerbare forskelle, der er mellem indsats- og kontrolgruppen. Der kan således være uobserverbare faktorer, der systematisk adskiller de to grupper, som vi ikke kan tage højde for, fx motivation for deltagelse i indsatsen, sværhedsgrad af specifikke funktionsnedsættelser, mv. Dette kan potentielt skævvride resultaterne.

Tabel 1

Anvendte variable til matching af indsats og kontrolgruppen

Variable	Forklaring	Definition	Register
År	Kalenderår for observationen eller indsats		
Alder	Deltagerens alder		Befolkningsregisteret
Oprindelse	Dansk, vestlig, ikke-vestlig		Befolkningsregisteret
Køn	Deltagerens registrerede køn		Befolkningsregisteret
Antal børn	Har borgeren børn		Befolkningsregisteret
Højest fuldførte uddannelse	Personens højeste gennemførte uddannelsesniveau	Grundskole, Ungdomsuddannelse, Videregående uddannelse	UDDA
Førtidspension	Om personen modtager førtidspension	Ydelseskoder: 783, 784	DREAM
Støttet beskæftigelse	Om personen modtager revalideringsydelse	Ydelseskoder: xx5, xx6, xx7, xx8, xx9 (hvor xx er 13, 14, 16, 21, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 81, 87, 89), 511, 521, 522, 771, 774, 781	DREAM
Aktivisering	Om personen er på aktivisering	Ydelseskoder: xx3, xx4 (hvor xx er 13, 14, 16, 21, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 81, 87, 89), 299	DREAM
Passiv forsørgelse	Om personen er passivt forsørgt	Ydelseskoder: 111, 115, 130, 140, 151, 152, 153, 160, 611, 621, 622, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 783, 810, 870, 890, 881, 996, 997, 998, 999	DREAM
Under uddannelse	Om personen er under uddannelse	Ydelseskoder: 231, 651, 652, 661	DREAM
Autisme	Personer er der er diagnosticeret med autisme	Borgere der er registreret i Landspatientregisteret (LPR 1994-2019), Landspatientregisteret psykiatri (PSYK 1968-2019), eller Landspatientregistret (LPR3 2019-2021) med en aktions- eller bidiagnose (C_DIAGTYPE = A eller B) med en af de følgende diagnosekoder (C_DIAG): - DF840* - Infantil autisme - DF841* - Atypisk autisme - DF845* - Aspergers syndrom - DF848* - Gennemgribende mental udviklingsforstyrrelse, anden (GUA) - DF849* - Gennemgribende mental udviklingsforstyrrelse, uden nærmere specifikation (GUU).	Landspatientregisteret
Erhvervet hjerneskade	Personer er der er diagnosticeret med erhvervet hjerneskade	Borgere der er registreret i Landspatientregisteret (LPR 1994-2019), Landspatientregisteret psykiatri (PSYK 1968- 2019), eller Landspatientregistret (LPR3 2019-2021) med en aktions- eller bidiagnose (C_DIAGTYPE = A eller B) med en af de følgende diagnosekoder: - DF61*, DI63*, DI64*, DI670*, DI675*, DI676*, DI677*, DI678*, DI679* og DI68* - Apopleksi (blodprop i hjernen og hjerneblødning) og andre sammenlignelige sygdomme - DI691*, DI693, DI694* og DI698* - Sequelae grundet apopleksi - DG45* og DF46* - Transitorisk Cerebral Iskæmi (TCI) - DS020*, DS021*, DS027-DS029*, DS061-DS071*, DS097*, DT020*, DT040* og DT060* - Traumatisk hjerneskade - DB220*, DE159*, DE512*, DG410*, DG929*, DG931*, DG938*, DG978*, DI460*, DO292*, DO743*, DO754A*, DO754B*, DO892*, DT58*, DT719* og DT751* - Encephalopati (diffus hjerneskade af anden årsag) - DA321*, DA390*, DA398*, DB003*, DB004*, DB451*, DB582*, DG600*, DG01*, DG040*, DG042*, DG048*, DG05*, DG060*, DG07*, DG08* og DG09* - Infektioner (betændelse i hjernen og i hjernens hinder) - DC70*, DC71*, DD32*, DD330*, DD332*, DD337* og DD339* - Tumor i hjernen (kræft samt godartede svulster i hjernen) - DI60* - Subarachnoidblødning	Landspatientregisteret

Metodebilag: Effekten af Social Færdighedstræning

Variable	Forklaring	Definition	Register
Svær psykisk lidelse	Personer er der er diagnosticeret med en svær psykisk lidelse	(hjernehindeblødning) - DG372* og DI674* -Andre sammenlignelige sygdomme - DG099*, DI690*,DI720*, DI692*, DT903* og DT905* - Sequelae (følger på grund af en hjerneskade med reference til en af ovenstående diagnoser). Borgere der fem år tilbage i tid er registreret i Landspatientregisteret (LPR 1994-2019), Landspatientregisteret psykiatri (PSYK 1968-2019), eller Landspatientregistret (LPR3 2019-2021) med en aktions- eller bidiagnose (C_DIAGTYPE = A eller B) med en af de følgende diagnosekoder: - DF20* - Skizofreni - DF21* - Skizotypiske sindslidelser - DF22-DF29* - Øvrige psykoser - DF30-DF31* - Mani og bipolar lidelse - DF603* -Borderline	Landspatientregisteret
Moderat psykisk lidelse	Personer er der er diagnosticeret med moderat psykisk lidelse	Borgere der fem år tilbage i tid er registreret i Landspatientregisteret (LPR 1994-2019), Landspatientregisteret psykiatri (PSYK 1968-2019), eller Landspatientregistret (LPR3 2019-2021) med en aktions- eller bidiagnose (C_DIAGTYPE = A eller B) med en af de følgende diagnosekoder: - DF32-DF33* - Depression - DF34-39* - Andre affektive lidelser - DF40-DF41* - Angstlidelser - DF42* - OCD - DF43* - Svære belastnings- og tilpasningsreaktioner - DF50* - Spiseforstyrrelser - DF60-DF62* - Personlighedsforstyrrelser (undtaget DF6031) - DF90 og DF988C - ADHD/ADD - DF91-DF92 – Adfærdsforstyrrelser.	Landspatientregisteret
Udviklingshæmning	Personer er der er diagnosticeret med udviklingshæmning	Borgere der i løbet af dataperioden (1968-2021) er registreret i Landspatientregisteret (LPR 1994-2019), Landspatientregisteret psykiatri (PSYK 1968-2019), eller Landspatientregistret (LPR3 2019-2021) med en aktions- eller bidiagnose (C_DIAGTYPE = A eller B) med en af de følgende diagnosekoder: ICD-8-diagnoser - 311* – Lettere mental retardering - 312* – Middelsvår mental retardering - 313* – Svær mental retardering - 314* – Mental retardering af sværeste grad - 315* – Uspecificeret mental retardering - 759.3* - Downs syndrom ICD-10-diagnoser: - DF70* - Mental retardering af lettere grad - DF71* - Mental retardering af middelsvår grad - DF72* - Mental retardering af sværere grad - DF73* - Mental retardering af sværeste grad - DF78* - Anden mental retardering - DF79* - Mental retardering uden specificering - DQ90* - Downs syndrom - DQ871E – Prader Willis syndrom - DF842 – Retts syndrom	Landspatientregisteret
Socialpædagogisk støtte i eget hjem	Om en person modtager socialpædagogisk støtte i eget hjem	Ydelse efter lov om social service (MODT_YDELSE_KODE) er socialpædagogisk støtte i eget hjem, jf. servicelovens § 85 (1.12.0.2)	Handicapydelse (HANDIC)
Socialpædagogisk støtte i botilbud-lignende almene boliger	Om personen modtager socialpædagogisk støtte i botilbudslignende almene boliger	Ydelse efter lov om social service (MODT_YDELSE_KODE) er socialpædagogisk støtte i botilbudslignende tilbud jf. lov om socialtilsyn §4, stk. 1, nr. 3 (1.12.0.1)	Handicapydelse (HANDIC)
Midlertidige botilbud	Om personen bor i midlertidige botilbud	Ydelse efter lov om social service (MODT_YDELSE_KODE) er midlertidigt botilbud, jf. servicelovens § 107 (1.8.2)	Handicapydelse (HANDIC)
Længerevarende botilbud	Om personen bor i længerevarende botilbud	Ydelse efter lov om social service (MODT_YDELSE_KODE) er længerevarende botilbud, jf. servicelovens § 108 (1.8.1)	Handicapydelse (HANDIC)

Kilde: Registre fra Danmarks Statistik

Tabel 2

Matching parametre før og efter matching samt reduktion i bias

	Før matching		Efter matching		p-værdi	Bias
	Deltagere i SFT	Kontrolgruppe	Deltagere i SFT	Kontrolgruppe		pct. reduktion i bias
Alder 30-39 år	24 pct	20 pct	24 pct	20 pct	0,224	14,4 pct
Alder 40-49 år	22 pct	20 pct	22 pct	24 pct	0,601	42,3 pct
Alder 50-59 år	13 pct	20 pct	13 pct	13 pct	0,961	98,3 pct
Alder 60-69 år	30 pct	7 pct	30 pct	3 pct	0,821	93,3 pct
Vestlig oprindelse	20 pct	2 pct	20 pct	2 pct	0,943	-19,9 pct
Ej vestlig oprindelse	20 pct	6 pct	20 pct	1 pct	0,355	78,2 pct
Mand	43 pct	55 pct	43 pct	44 pct	0,857	94,9 pct
1 barn	12 pct	6 pct	12 pct	13 pct	0,502	74,5 pct
2 eller flere børn	7 pct	5 pct	7 pct	9 pct	0,962	-60,1 pct
Gymnasial eller længerevarende uddannelse	36 pct	30 pct	36 pct	36 pct	0,962	97,4 pct
Beskæftigelsesgrad 0-25 pct	5 pct	3 pct	5 pct	8 pct	0,086	-67,3 pct
Beskæftigelsesgrad >25-50 pct	2 pct	1 pct	2 pct	3 pct	0,495	-17,6 pct
Beskæftigelsesgrad >50-75 pct	1 pct	1 pct	1 pct	1 pct	0,871	-1125,7 pct
Beskæftigelsesgrad >75 pct	2 pct	2 pct	2 pct	2 pct	0,667	-74,6 pct
Førtidspension	34 pct	62 pct	34 pct	29 pct	0,101	81,3 pct
Støttet beskæftigelse >0-50 pct	16 pct	7 pct	16 pct	17 pct	0,247	66,4 pct
Støttet beskæftigelse >50-100 pct	13 pct	7 pct	13 pct	12 pct	0,638	82,8 pct
Vejledning og opkvalificering > 0-50 pct	23 pct	11 pct	23 pct	23 pct	0,813	94,2 pct
Vejledning og opkvalificering > 50-100 pct	13 pct	8 pct	13 pct	15 pct	0,336	73,4 pct
Anden offentlig forsørgelse > 0-50 pct	24 pct	12 pct	24 pct	27 pct	0,336	75 pct
Anden offentlig forsørgelse >50-100 pct	29 pct	17 pct	29 pct	31 pct	0,445	81 pct
Uddannelse	5 pct	4 pct	5 pct	6 pct	0,615	18,1 pct
År 2018	35 pct	98 pct	35 pct	35 pct	0,955	99,7 pct
Autisme	10 pct	17 pct	10 pct	9 pct	0,625	86 pct
Erhvervet hjerneskade	7 pct	19 pct	7 pct	8 pct	0,731	94,6 pct
Moderate psykiske lidelser	41 pct	31 pct	41 pct	47 pct	0,077	40 pct
Svære psykiske lidelser	50 pct	43 pct	50 pct	40 pct	0,002**	-45,3 pct
Udviklingshæmning	10 pct	32 pct	10 pct	7 pct	0,225	89,9 pct
Midlertidige botilbud	5 pct	9 pct	5 pct	3 pct	0,229	65,9 pct
Socialpædagogisk støtte i botilbudslignende tilbud	5 pct	14 pct	5 pct	3 pct	0,146	75 pct
Socialpædagogisk støtte i eget hjem	71 pct	44 pct	71 pct	77 pct	0,056	78,8 pct

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data indsamlet i perioden 2018 til 2020 samt registerdata fra Danmarks Statistik

Estimering af effekter

Efter matchingen er forskellene i offentligt forbrug og ydelser (konsekvenser) mellem indsatsgruppen og kontrolgruppen estimeret ved brug af Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM).

De samlede budgetøkonomiske konsekvenser ved Social Færdighedstræning, I , er summen af det tilbagediskonterede nettoresultat over alle aktiviteter, Y , der påvirkes over en femårig periode, T :

$$B = \sum_{s=1}^T \frac{\sum_{j=1}^J p_{js} \frac{\partial Y_{js}}{\partial I}}{(1+r)^s}$$

Her er p priserne på det forbrug og ydelser, som er signifikant forskellige for indsats- og kontrolgruppen i den femårig periode, mens r er diskonteringsfaktoren.

Konsekvenser estimeres vha. den følgende regressionsmodel:

$$y_{j,i,t} = \alpha_{j,t} + \beta_{j,t} d_{i,t=1} + \pi_{j,t} X_{i,t} + \rho y_{j,i,t=0} + \delta_t + \epsilon_{it}, \text{ hvor } t = 2, \dots, N$$

Hvor $y_{j,i,t}$ angiver forbruget af aktivitet j i år t for individ i . d_{it} er en dummyvariabel, som angiver, om personen er i indsats- eller kontrolgruppen. $X_{i,t}$ er en generisk liste af kontrolvariable i udgangsåret, jf. Bilag E i dokumentationsrapporten for den Socialøkonomiske Investeringsmodel¹, og endelig angiver $y_{j,i,t=0}$ niveauet for aktiviteten i udgangsåret. Modellen estimeres for et givent t , men med en population, hvor udgangsåret ($t = 0$) varierer, så der kan kontrolleres for en kalendereffekt δ_t . Der indsættes en dummy for missing for alle kontrolvariable i $X_{i,t}$, så individer, hvor f.eks. positivt baselineforbrug af sociale serviceydelser i udgangsåret mangler grundet data begrænsninger, medtages i regressionen.

Indikatorvariablen, $d_{i,t=1}$, har værdien 1, hvis borgeren er i indsatsgruppen, og værdien 0, hvis individet er i kontrolgruppen. Den angiver således, om individet har modtaget Social Færdighedstræning. Derved angiver parameteren $\beta_{j,t}$ effekten af, at individerne har opnået ved deltagelse i Social Færdighedstræning på den økonomiske aktivitet, $y_{j,t}$. Det skal understreges, at *effekt* i denne model ikke er ensbetydende med en kausal årsagssammenhæng, men et udtryk for den statistiske korrelation mellem $d_{i,t=1}$ og $y_{j,t}$, efter der er taget højde for de øvrige kontrolvariable.

Dernæst multipliceres med enhedspris, og der summeres over aktiviteter. Det gøres for alle år, og der tilbagediskonteres med diskonteringsraten, r , så den endelige økonomiske konsekvens er:

$$B = \sigma_T ES \sum_{s=1}^T \frac{\sum_{j=1}^J p_{js} \beta_{js}}{(1+r)^s}$$

¹ Den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) version 3.2, Dokumentationsrapport, Social- og Boligstyrelsen, marts 2024

Social- og Boligstyrelsen
Lerchesgade 35, 5
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk